

Regeringens proposition

1990/91: 108

om reserabatter för studerande, m.m.

Prop.
1990/91: 108

Regeringen föreslår riksdagen att anta de förslag som har tagits upp i bifogade utdrag ur regeringsprotokollet den 21 februari 1991 för de åtgärder och det ändamål som framgår av föredragandens hemställan.

På regeringens vägnar

Odd Engström

Bengt Göransson

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att riksdagen anvisar medel till bidrag till hälso- och sjukvård för högskolestuderande, stöd till produktion av studielitteratur för högskolestuderande som är synskadade, rörelsehindrade eller dyslektiker och bidrag till reserabatter för studerande.

Centrala studiestödsnämndens avtal med SJ, Linjeflyg AB/SAS Inrikes resp. Svenska Buss redovisas. Enligt avtalen får studerande med statligt studiestöd och studerande vid landets special- och särskolor rätt till det s.k. CSN-kortet, som berättigar till reserabatt. I propositionen föreslås bl.a. att riksdagen anvisar 95,5 milj. kr till reserabatter för studerande, vilket innebär en ökning med 6,5 milj. kr. jämfört med innevarande budgetår.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 21 februari 1991

Närvarande: statsrådet Engström, ordförande, och statsråden Hjelm-Wallén, Göransson, Gradin, Dahl, R. Carlsson, Hellström, Johansson, Lindqvist, Lönnqvist, Thalén, Freivalds, Wallström, Lööw, Molin, Sahlin, Larsson, Åsbrink.

Föredragande: statsrådet Bengt Göransson

Proposition om reserabatter för studerande, m.m.

I årets budgetproposition (prop. 1990/91:100, bil. 10, s. 238) har regeringen föreslagit riksdagen att, i avvaktan på särskild proposition i ämnet, till Bidrag till vissa studiesociala ändamål för budgetåret 1991/92 beräkna ett förslagsanslag på 106 474 000 kr. Jag avser att nu ta upp dessa frågor.

F 6. Bidrag till vissa studiesociala ändamål

1989/90	Utgift	102 028 000
1990/91	Anslag	106 474 000 ¹
1991/92	Förslag	112 867 000

¹Härav har 89 000 000 anvisats över tilläggsbudget 1.

Från anslaget betalas kostnader för bidrag till hälso- och sjukvård för högskolestuderande, stöd till produktion av studielitteratur för högskolestuderande som är synskadade, rörelsehindrade eller dyslektiker samt bidrag till reserabatter för studerande.

Tillsynen över studerandehälsovården utövas av universitets- och högskoleämbetet (UHÄ). Statsbidrag för synskadades, rörelsehindrades och dyslektikers merkostnader för studielitteratur vid högskolestudier disponeras av talboks- och punktskriftsbiblioteket (TPB).

Universitets- och högskoleämbetet

UHÄ avvaktar resultatet av 1989 års obligatorieutredning (dir. 1989:8) som bl.a. behandlar studerandehälsovården. UHÄ föreslår därför endast löne- och prisomräkning.

TPB får under innevarande budgetår beställa sådan produktion av studielitteratur som förfaller till betalning först under nästa budgetår med ett belopp på högst 3,6 milj. kr. Biblioteket föreslår att ramen för sådana beställningar höjs till 3,9 milj. kr., som bör få belasta anslaget för budgetåret 1992/93.

För budgetåret 1991/92 beräknar TPB det totala medelsbehovet för anslagsposten Produktion av studielitteratur för högskolestuderande som är synskadade, rörelsehindrade eller dyslektiker till 7 150 000 kr.

Centrala studiestödsnämnden

Centrala studiestödsnämnden (CSN) har i skrivelse den 18 februari 1991 begärt att regeringen skall godkänna tre avtal om reserabatter för studerande som CSN har träffat för budgetåret 1991/92. Avtal har träffats med Statens Järnvägar (SJ), Linjeflyg AB/SAS Inrikes resp. Svenska Buss. De sammanlagda kostnaderna för de reserabatter som avtalen avser uppgår till 95,5 milj. kr.

Tidigare har det s.k. CSN-kortet utgått till samtliga studerande som studerar på studiestödsberättigade utbildningar på minst halvtid under minst tre månader under ett kalenderhalvår. De nya avtalen innebär att CSN-kort utdelas till sådana studerande som under ett kalenderhalvår uppbär studiestöd enligt studiestödslagen (1973:349) för studier under minst tre månader och på minst halvtid. Dessutom utdelas CSN-kort till studerande vid landets special- och särskolor. CSN framhåller att genom att de nya avtalen, till skillnad från vad som tidigare har varit fallet, sluttits också med andra trafikföretag än SJ, blir CSN-kortet mer användbart för studerande från glesbygd och Norrland och studerande med långa reseavstånd.

Avtalet med SJ innebär att innehavare av CSN-kortet får rabatt med 50 % på normalpriset för resa med SJ fjärrtåg, Swebus expressbussar och kombinationsresor SJ fjärrtåg- länsbuss/länståg enligt rikstaxan. Avtalet med Linjeflyg AB/SAS Inrikes innebär rätt till bokningsbar biljett till ett pris som motsvarar priset enligt nuvarande pensionärsrabatt, dvs. för närvarande 400 kr för enkel resa på längre sträckor och 250 kr. för resor på korta och medellånga. Avtalet med Svenska Buss innebär rabatt med 50 % på resor under veckoslut med bussar i företag som ingår i samorganisationen Svenska Buss.

Föredragandens överväganden

Studerandehälsovård

1989 års obligatorieutredning har nyligen överlämnat betänkandet (SOU 1990:105) Studenten och tvångsanslutningen. Utredningen föreslår bl.a. en omorganisation av studerandehälsovården. Betänkandet har

Talboks- och punktskriftsbiblioteket

TPB bör bemyndigas att beställa sådan produktion av studielitteratur som förfaller till betalning under budgetåret 1992/93, upp till ett belopp av 3,9 milj. kr. Jag beräknar det totala medelsbehovet för anslagsposten Produktion av studielitteratur för högskolestuderande som är synskadade, rörelsehindrade eller dyslektiker till 7 150 000 kr.

Reserabatter för studerande

Regeringen har genom beslut denna dag godkänt de avtal om reserabatter som CSN har ingått, under förutsättning av att riksdagen beslutar att anvisa de medel som avtalen förutsätter.

I ett samhällsekonomiskt läge som kräver prioriteringar är det enligt min mening rimligt att reserabatterna begränsas till att omfatta dels studerande som är beroende av statligt studiestöd för sitt uppehälle, dels studerande vid landets special- och särskolor. De studerandegrupper som inte får rätt till rabatterade resor genom avtalen har i regel sin försörjning ordnad på ett mer gynnsamt sätt än genom studiestöd. Jag vill erinra om att enligt gällande bestämmelser kan reducerade studiemedel, såväl i form av bidrag som lån, beviljas till studerande med årsinkomster upp till drygt 158 000 kr. Avtalen innebär en förbättring för stora grupper av studerande, särskilt studerande med långa reseavstånd. Jag anser att CSN har lyckats göra en god avvägning mellan olika intressen.

Jag beräknar 95,5 milj. kr. under posten Reserabatter för studerande, vilket är en ökning med 6,5 milj. kr. jämfört med innevarande budgetår.

Hemställan

Jag hemställer att regeringen föreslår riksdagen att

1. medge att regeringen lämnar talboks- och punktskriftsbiblioteket det beställningsbemyndigande om 3 900 000 kr. som jag har förordat
2. till *Bidrag till vissa studiesociala ändamål* för budgetåret 1991/92 anvisa ett förslagsanslag av 112 867 000 kr.

Beslut

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition förelägga riksdagen vad föredraganden har anfört för de åtgärder och de ändamål som föredraganden hemställt om.